Lietas Nr. C14030114
Lietas arhīva Nr. C-0301-14

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

**Gulbenē 2014.gada 30.maijā**

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese M.Bogdane

**izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam**

*Aprakstošā daļa*

2014.gada 8.aprīlī /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Lieta ievesta 2014.gada 8.aprīlī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētāju ir izirušas civilattiecības, kurās /datums/dzima bērns /pers. C/. Atbildētājs, kā bērna tēvs no brīža, kad pusotru gadu atpakaļ aizbrauca uz Angliju strādāt, materiāli bērnu uzturēt ir palīdzējis minimāli, neregulāri, nepietiekoši un ar lieliem pārtraukumiem. Prasītāja norāda, ka pašlaik algotu darbu nestrādā, jo bērna aprūpe prasa nepārtrauktu bērnu uzraudzību. Prasītājas ienākumi nevar nodrošināt bērnu pilnvērtīgu aprūpi. Prasītājas aprūpē ir vēl viens nepilngadīgs bērns /pers. D/, 4 mēneši vecs.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam ik mēnesi valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2014.gada 15.aprīlī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 9.,11-12. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 9-12.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumu par prasību nav sniedzis, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Ar 2014.gada 16.maija lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2014.gada 16.maijā (lietas 13-14.lapa).

*Motīvu daļa*

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 6.lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimuša /datums/, tēvs ir atbildētājs.

Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds, ka ikdienas aizgādību pār bērnu īsteno prasītāja.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas tiesības celt prasību.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un

veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2014.gada 1.janvāra, saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

LR Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC- 556 ir atzinis, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Attiecīgi, uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2014.gada 8.aprīļa.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 960,-, vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 144,-. Piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 6,46 apmērā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu.

*Rezolutīvā daļa*

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 43., 97., 190.-193., 204.$^{1}$ , 250$^{25}$ , 250$^{27}$, 413.pantiem, tiesa

nosprieda:

**apmierināt prasību.**

**Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 8.aprīļa līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.**

*Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.*

**PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 144.00 (viens simts četrdesmit četri *euro*) ,** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valstskase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

**PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,46 ( seši *euro* un 46 centi),** kas jāiemaksā sekojošākontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamāspersonas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

**Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2014.gada 2.jūnija.**

Tiesnese *(personiskais paraksts)* M.Bogdane

NORAKSTS PAREIZS

Gulbenes rajona tiesas tiesnese M.Bogdane

Gulbenē 2014.gada 30.maijā